

Diep in Put

Begin 1998, toen de katers nog vers op de lever lagen, werd Loumar Wittebroodt op een maandagavond benaderd door een oud lid van duikschool CVD. Hij vertelde hem over zijn nieuwe woonst: het "Kasteel van Agimont", in de Ardennen, te Hastière.

Geschiedenis

Hij vertelde over het prachtige domein van 20 hectare en het kasteel met zijn geschiedenis. Er zou op die plaats een vestiging hebben gestaan in 820. Verschillende oorlogen en verwoestingen dwongen steeds tot een (gedeeltelijke) heropbouw maar uiteindelijk werd het kasteel met de grond gelijk gemaakt.

In 1880 werd door een rijke man een 'buitenverblijfje' of het kasteel in zijn huidige vorm gebouwd op de ruïnes van de oude vestiging en bleef er naast het gebouw nog een bouwvallige middeleeuwse ronde toren bewaard.

Er bevond zich een diepe waterput in het kasteel en die zou reiken tot op het voormalige binnenplein van de oude vestiging met mogelijk zijgangen tot onder het huidige kasteel.

Natuurlijk was gaandeweg Loumar zijn interesse gegroeid. Hij kon amper aan de verleiding weerstaan om zijn alpinistenuitrusting uit de kelder te halen en met zijn duikgerief op weg te gaan naar dat kasteel en die put. Toch haalde zijn gezond (?) verstand de bovenhand en besloot hij na één van de steengroeveduiken in de omgeving, een kijkje te gaan nemen in dat kasteel en die put, om de situatie in te schatten en te kijken of we veilig konden afdalen en weer omhoog geraken.

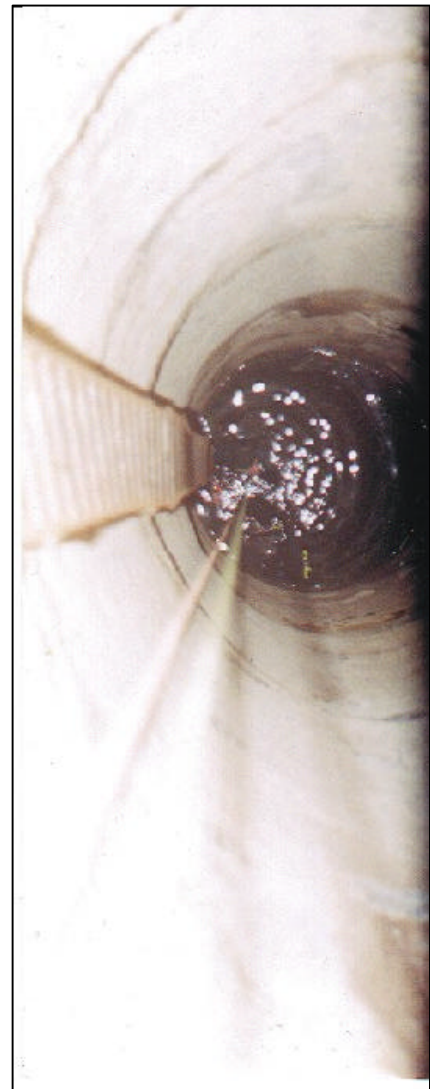
Verkennen van de situatie

De eerste aanblik was griezelig: een klein mangat, daaronder een waterput van 2,5 meter doormeter met een verroeste, steile ladder die een kleine 15 meter dieper reikte tot aan het wateroppervlak. Met de hulp van Patric Leloup deed Loumar een paar peilingen d.m.v. een lang touw met een lamp en een digitale dieptemeter eraan. De totale diepte onder water bedroeg een 10 meter en de temperatuur bedroeg 9° C. Het water zelf was groenig doorschijnend en beloofde een goede zichtbaarheid. Met moeite kon Loumar zichzelf ervan weerhouden om direct in die put te klauteren, maar het gezond verstand (en de Pol) maande hem aan het voorzichtig te doen. Ze zouden wederkeren...

De voorbereidingen

Weken later, nadat hij al zijn gerief een grondige inspectie gegeven had en nog een paar afspraken gemaakt had met enkele duikmaten, was het zover. Volgens planning deden we eerst een steengroeveduik in een overbevolkt Scoufflény. Daarna reden we door naar Agimont. Het was een zalig zonnige dag. We bereikten het kasteel, dat op dat ogenblik een verzamelpunt was van Amerikaanse voertuigen uit W.O.II.

Volgens planning gingen we eerst het materiaal uitladen om het dan nog eens te controleren. Een flink gewicht werd aan een stevig touw in de put neergelaten; dit zou de basislijn zijn die we in geval van nood konden gebruiken om onszelf aan op te trekken. (Omdat we geen stof wilden opwoelen, hadden we overeengekomen dat we de palmen niet aan zouden trekken, maar gewoon rond de pols lieten hangen).

De waterput.

Een bi, gemonteerd op een master jacket, werd neergelaten aan een extra klimtouw en toen was het zo ver. Iedereen trok zijn duikpak en een klimharnas aan en kreeg nog even uitleg over de genomen veiligheidsmaatregelen. Een zuurstoffles lag gemonteerd klaar, een extra duikfles was bevestigd aan een reservetouw (lang genoeg om tot op de bodem te laten zakken) en een reserve klimtouw lag klaar.

Gezien Loumar de enige in het groepje was met alpine-ervaring, nam hij de taak op zich om als eerste af te dalen. Moest de ladder het onder weg begeven, dan kon hij zich nog uit de put redden door gebruik te maken van een soort stijgklem die speleologen gebruiken om via een klimtouw naar boven te klimmen zonder verdere houvast. Eddy Janssens hield zich klaar om te helpen toen Loumar zijn musketon aan het klimtouw bevestigde en vastklikte aan zijn harnas.

De afdaling in de put

Slechts beladen een loodgordel zette hij de eerste aarzelende stap op de ladder en daalde af, terwijl Ivo Madder bijlichtte met een duiklamp. Die eerste meters waren beangstigend en hoe dieper hij afdaalde, hoe meer roestvorming hij opmerkte aan de ladder. Toch hielden alle treden het uit en geraakte hij zonder problemen tot aan het wateroppervlak.

Even een beetje geworstel om in de jacket te geraken, een flitslampje op de schouder aangezet, de lamp aangestoken en daar liet hij zich, met een kriebelend gevoel in de maag, langzaam naar het onbekende zakken... "Natuurlijk waren er kriebels in mijn buik, toen ik merkte dat ik niet direct zakte... De veiligheidsmusketon hing nog vast, snel losgekoppeld en... zakken maar. Het groenige, doch glasheldere water sloot boven mijn hoofd en de spanning steeg ten top! "

Tevoren had Loumar met verschillende personen gesproken over de mogelijke gevaren in zo'n waterput en hij kreeg de wildste verhalen te horen gaande van fabelachtige schatten over weggeworpen bestek tot en met... jawel... lijken.

Iedereen was het er echter mee eens dat - moest er een lijk in die put liggen - het ofwel een heel oud zou zijn en er niets dan beenderen zouden overblijven ofwel een 'recent' en dat zou dan pas echt voor problemen zorgen".

Deze griezelige vooruitzichten en de wildste verhalen spookten door Loumar's hoofd als hij die eerste meters afdaalde...

Het eventueel aan obstakels blijven vasthangen leek hem nog het minst erge. Hij zou dan immers zijn trappenballon oplaten, Eddy zou deze dan bemerken aan de oppervlakte, de reservefles nemen en Loumar komen losmaken. Moest dit gebeuren, dan zou Ivo zich klaarmaken om hulp te bieden aan Eddy en Loumar. Gert Kusters zou al het veiligheidsmateriaal in gereedheid brengen, dus: zuurstoffles open, G.S.M. binnen handbereik en de katrol klaar om het eventuele slachtoffer op te trekken.

Zachtjes vulde het killige water Loumar's duikpak en langzaam ronddraaiend (om de hele putwand goed te bekijken) daalde hij meter per meter af. Geduldig uittrimmen was immers van primair belang; moest hij te hard op de bodem neerkomen, dan zou het stof en het slijk zeker opwarrelen en het zicht voor de volgenden bederven.

Hier en daar waren vierkante openingen te zien in de gemetselde wand, maar het waren allemaal blinde gaten die vroeger waarschijnlijk bedoeld waren voor de steunbalken van een draaitrap.

Schat gevonden!

"Opeens... was ik op de bodem en met een raar gevoel in mijn maag richtte ik mijn blik naar onderen en zag... niets". Er lag gewoon een soort stompe bult in het midden van de bodem en bij voorzichtig aanraken leek dit een vrij zware, vaste materie te zijn. Omdat er nog drie anderen in het tot dan toe nog heldere water wilden duiken, besloot

Loumar & Ivo klaar om af te dalen in de waterput.

Loumar de bodem niet verder te onderzoeken en terug op te stijgen.

Maar eerst moest hij nog een kwajongensstreek uithalen! Geïnspireerd door de verhalen over schatten op de bodem, had hij van tevoren een afgedankte likeurfles (eerst leeggedronken en nadien gevuld met water) in de vorm en de kleur van een goudstaaf, in zijn jacket gestoken.

Bij het bovenkomen stak die fles in een palm, die rond zijn pols zat.

“Zachtjes naar bovendrijvend, geleid door het veiligheidstouw, genoot ik nog na van de omgeving. Aan de oppervlakte gekomen, slaakte ik een kreet: kijk eens wat ik gevonden heb! En triomfantelijk zwaaide ik met de zogezegde goudstaaf”.

“Verschillende ooh- en aah-geluiden kwamen me galmend tegemoet, terwijl ik me onttreed van jacket met bi. Zwoegend onder het gewicht van mijn loodgordel beklom ik de steile ladder nog maar eens en werd verwelkomd door vragende gezichten; én... wat heb je gevonden?”

Glunderend liet Loumar ons de ‘goudstaaf’ zien en - waarschijnlijk verraden door zijn blik - snapten we direct dat hij ons probeerde beet te nemen.

Toffe belevenis

Ondanks zijn melding dat er beneden niets te vinden was (wat kan je van zo iemand nu nog geloven), gingen we vervolgens één voor één naar beneden.

Iedereen kwam boven met een gevoel van ‘dat was nu toch eens iets anders!’. We waren allen voldaan over onze trip, diep in de put.

Het opruimen nam nog enige tijd in beslag, maar al spoedig zaten we gezellig na te kaarten op het terras van het kasteel.

We namen ons voor toch nog eens in die put te gaan duiken, maar dan met de intentie van die raadselachtige stomp eens nader te bekijken en eventueel te lichten. De kans zit er dan natuurlijk in dat we als het ware de stop uit de put trekken, maar dat zien we dan wel weer...

Met dank aan Christof Ingels voor de technische en morele ondersteuning én voor zijn sterke rugspieren!

De diep-in-de-put-geweest-zijnden: Ivo Madder, Eddy Janssens, Gert Kusters en Loumar Wittebroodt.